

Til Kirkerådet

HØRING OM VIGSELSLITURGI OG FORBØNNSLITURGI FOR LIKEKJØNNENE OG ULIKEKJØNNENE PAR

I dette høringsvaret går jeg ikke inn på de enkelte spørsmål som er satt opp i høringsdokumentet, da jeg er av den oppfatning at forslagene til vigselsliturgi og forbønnsliturgi som helhet bør avvises.

Årsaken til dette er bruken av Bibelen. Bibelbruken i forslagene er ikke holdbar for en kirke som bygger på parolen: «Skriften alene». Jeg stiller meg bak argumentasjonen fra høringsvaret til Åge Løsnesløkken, sjømannsprest på Tenerife, og låner hans formuleringer.

Noen eksempler på det jeg mener er uholdbar bruk av bibeltekster:

- 1) I forslaget sies det at *”Når to mennesker velger å leve sammen i ekteskap, stadfester Gud dette fellesskapet med sin velsignelse.”*

En logisk følge av dette utsagnet ville være å fremvise det stedet i Bibelen der Gud stadfester dette fellesskapet med sin velsignelse. Det gjøres i den gamle liturgien (1 Mos 1,27-28a), men denne teksten blir ikke videreført i den nye liturgien, trolig fordi velsignelsen er knyttet til ekteskapet mellom mann og kvinne.

Dermed har en valgt å la denne henvisningen til Guds stadfestelse og velsignelse stå uten noe skriftbelegg. For ulikekjønnede par er dette i og for seg ikke problematisk, siden Gud i Bibelen faktisk stadfester ekteskapet mellom mann og kvinne med sin velsignelse, men for likekjønnede par blir dette et tomt utsagn fordi skriftgrunlaget for utsagnet ikke finnes.

I denne sammenheng blir altså bibelbruken uholdbar fordi man henviser til noe som man i neste omgang ikke kan finne i Bibelen.

- 2) To av de bærende tekstene i det nye liturgiforslaget er Salme 36,6-10 og 1 Joh 4,7-12.

Disse to går inn og erstatter tekstene fra 1 Mos 1,27-28a og Matt 19,4-6.

Det er en klar svekkelse av liturgien for ulikekjønnede par at en i dette liturgiforslaget ikke løfter fram de stedene i Bibelen som omtaler ekteskapet mellom mann og kvinne som forpliktende og livslangt, og som et forhold Gud stadfester med sin velsignelse.

Det er videre en fundamental svakhet ved de to nye tekstene som er valgt, at de ikke handler om ekteskapet enten vi snakker om likekjønnede eller om ulikekjønnede par. Begge skriftsteder er sentrale bibelske tekster som omtaler Guds omsorg og miskunn for sine skapninger, og Guds åpenbarte kjærlighet (agape) i Kristus Jesus, men det blir feil bibelbruk å sette disse to tekstene inn i en sammenheng der det gis inntrykk av at ved disse gir Gud sin velsignelse til samliv (enten en nå snakker om likekjønnede eller ulikekjønnede par). Det gjør de ikke. Disse tekstene har ikke dette innholdet og det fokuset som er gitt dem i dette liturgiforslaget.

3) Som nye skriftlesninger er de fire følgende tekstene satt opp:

1 Mos 2, 18-20

Rut 1,16 -17

Matt 19, 4-6

1 Mos 1, 27-28a

De to sistnevnte tekstene (se over) som er de "bærende tekstene" i nåværende vigselsliturgi, blir i det nye forslaget redusert til valgfrie tekster. Det er beklagelig, samtidig som det er all grunn til å tro at disse tekstene er gjort valgfrie i det foreliggende forslaget fordi de fremholder "kjønnpolariteten" i ekteskapet og således ikke passer i en kjønnsnøytral liturgi.

Dette er bibeltekster som er grunnleggende for ulikekjønnede par, men ubrukelige for likekjønnede par. Og tilsvarende tekster for likekjønnede par finnes ikke.

Som en konsekvens av det siste, har man altså valgt å nedtone disse tekstene.

Så har man lagt til to nye forslag til skriftlesning (1 Mos 2,18-20 og Rut 1,16-17).

Teksten fra 1. Mosebok 2 (2,18-20) handler om at mennesket (Adam) er alene og at Gud vil gi mennesket en hjelper av samme slag. Alle levende skapninger blir ført fram for Adam, men han finner ingen hjelper som er av hans slag.

Disse tre versene i den andre skapelsesberetningen er *en innledning* fram mot at Adam finner en av samme slag, noe som følger i versene 21-24. Ethvert eksegetisk arbeid med denne teksten vil måtte si at tekstens høydepunkt kommer når kvinnen skapes og mannen møter denne kvinnen som Gud har skapt. Men disse versene *tas ikke med* i liturgiforslaget.

Navngivning av dyr har verken med ekteskap eller partnerskap å gjøre. Det er fortsettelsen (v. 21-24) som i denne sammenheng ville gitt mening hvis dette tekstavsnittet skal tas med inn i en vigsel- eller forbønnsliturgi for par.

Det er nærliggende å oppfatte det slik at disse versene (v.21-24) må tie, fordi de taler om en kjønnpolaritet, og en blir sittende igjen med at *Adam leter etter en av samme slag* blant dyrene og gir dem navn. Dette gir liten eller ingen mening i en ekteskapsliturgi.

Teksten i 1. Mosebok 2,18-24 ville kunne fungert i en vigselsliturgi, hvis en leste tekstavsnittet i sin sammenheng, men er likevel ikke egnet i en liturgi for likekjønnet partnerskap, ganske enkelt fordi tekstens sammenheng ikke taler om likekjønn, men om kjønnpolaritet.

For at teksten - slik den er valgt - skal fungere i en liturgi for likekjønnet partnerskap, må en dermed nærmest forutsette at tilhørerne sitter med en manglende bibelkunnskap, og ikke er klar over den sammenhengen som versene står i.

I det foreliggende forslaget til liturgi har en altså "klippet inn" deler av en bibeltekst, der en ikke ville kunne tåle å se dette utdraget sammen med helheten i teksten.

Dette er ikke holdbar bibelbruk.

Teksten fra Ruths bok (1,16-17) vil jeg bruke få ord om. Teksten om Ruths kjærlighet til sin svigermor brukt som tekst i forbindelse med inngåelse av ekteskap, blir for den som kjenner sammenhengen som denne teksten står i, nærmest komisk. Denne teksten fungerer bare fordi en har "klippet inn" den delen av teksten som en kan gi inntrykk av handler om *noe*, men ved å se teksten i sin sammenheng vil en se at den handler om *noe helt annet*.

Heller ikke dette tekstutdraget tåler at helheten og sammenhengen i bibelteksten leses.

Den bibelbruk som er benyttet i de foreliggende forslag til liturgi, gjør begge forslagene uegnet til bruk for en kirke som har sin basis på Skrift og bekjennelse.

Når Den norske kirke (jfr. kirken.no) presenterer sitt fundament, heter det: *"Forståelsen av evangelisk luthersk lære (Den norske kirkes lære) er nært knyttet til formuleringene "Rettferdiggjørelse ved tro alene" og "Skriften alene"*.

Det oppleves underlig at en luthersk kirke som har "Skriften alene" som uttrykt basisforståelse for sin lære, sender ut til høring et forslag til vigself- og forbønnsliturgi hvor ulike bibeltekster på en så åpenbar måte er "klippet ut" fra sin sammenheng for deretter å bli brukt i en helt annen sammenheng enn de hører til.

At skriftgrunnlaget for likekjønnede ekteskap mangler i Bibelen, er én sak, men at man på denne måten forsøker å *konstruere* et skriftgrunnlag som tilsynelatende danner et bibelsk fundament for likekjønnede ekteskap, gjør det nærliggende å antyde at bibelbruken i forslaget nærmest kan oppfattes som en slags *bibelmisbruk*.

Undertegnede vil på denne bakgrunn anbefale at Kirkerådet avviser de fremlagte forslagene til liturgier da bibelbruken i forslagene ikke er holdbar og strider mot den *evangelisk lutherske lære (Den norske kirkes lære) slik denne er knyttet til formuleringene "Rettferdiggjørelse ved tro alene" og "Skriften alene"*. I disse forslagene er det ikke Skriftens ord som taler ut fra sitt innhold, men man har plukket ut, utelatt og klippet til for å få det til å passe med den politiske agenda en har.

Grimstad, 8. september 2016

Jostein Ørum

Prest i Landvik og Eide